

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSA Andrzej Niedużak

w sprawie ze skargi R. P.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego

z dnia 10 listopada 2010 r.,

wydanym w sprawie z powództwa R. P.

przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie X.,

Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespolonemu w K.,

Instytutowi Medycyny Wsi w L.

oraz Pogotowiu Ratunkowemu w K.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 sierpnia 2012 r.,

zażalenia powoda (skarżącego)

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 6 września 2011 r.,

- 1. odrzuca zażalenie,**
- 2. oddala wniosek radcy prawnego R. S. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej,**
- 3. nie obciąża skarżącego R. P. kosztami postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 6 września 2011 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę R. P. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 10 listopada 2010 r., wydanym w sprawie z powództwa R. P. przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie X., Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespolonemu w K., Instytutowi Medycyny Wsi w L. i Pogotowiu Ratunkowemu w K. o odszkodowanie, stwierdzając, że skarga nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia. Skarżący powołał się wprawdzie na pozbawienie możliwości działania spowodowane zaniechaniem zawiadomienia go o terminie rozprawy przed Sądem Apelacyjnym w dniu 10 listopada 2010 r. (art. 401 pkt 2 k.p.c.), lecz zarzut ten nie może wypełniać powołanej podstawy wznowienia, gdyż zgodnie z art. 133 § 1 k.p.c. o terminie rozprawy został zawiadomiony pełnomocnik skarżącego. Nie można też przyjąć, że skarga została wniesiona na podstawie wskazanej w art. 403 § 2 k.p.c., ponieważ warunkiem powołania się na tę podstawę jest późniejsze wykrycie prawomocnego wyroku dotyczącego tego samego stosunku prawnego, natomiast skarżący powołał się na sprawy, które wytaczała jego matka, a więc sprawy nie dotyczące tego samego stosunku prawnego. O spełnieniu wymagań stawianych skardze o wznowienie postępowania w zakresie dotyczącym jej podstawy nie decyduje samo wskazanie przepisu i sformułowanie podstawy w sposób odpowiadający przepisom kodeksu postępowania cywilnego, lecz wynik sprawdzenia przez sąd, czy twierdzenia skargi mogą stanowić podstawę wznowienia. Ponieważ w niniejszej sprawie już z uzasadnienia skargi wynika, że podnoszone w niej podstawy nie istnieją, wniesiona skarga ulega odrzuceniu (art. 410 § 1 k.p.c.).

W zażaleniu skarżący zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 410 § 1 k.p.c. przez dokonanie merytorycznej oceny zasadności skargi o wznowienie postępowania na etapie badania, czy została ona oparta na ustawowej podstawie, a ponadto pominięcie okoliczności, że pisma procesowe, w tym zawiadomienie o rozprawie apelacyjnej, były doręczane osobie, której wypowiedział pełnomocnictwo oraz że w skardze powołał się również na wykrycie nowych

środków dowodowych. Podniósł ponadto, że Sądy orzekające nie podjęły działań zmierzających do ustanowienia dla niego przedstawiciela ustawowego, pomimo stwierdzonej przez lekarza psychiatrę niemożności samodzielnej obrony swych praw w procesie. W konkluzji załączył wniosek o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedstawione Sądowi Najwyższemu zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 6 września 2011 r. podlega odrzuceniu z tej przyczyny, że zostało wniesione po upływie terminu.

Zgodnie z art. 394 § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., termin do wniesienia zażalenia jest tygodniowy i liczy się od doręczenia postanowienia, a gdy strona nie zażądała w terminie przepisany doręczenia postanowienia zapadłego na rozprawie - od ogłoszenia postanowienia. W niniejszej sprawie odpis postanowienia z dnia 6 września 2011 r. został doręczony powodowi w dniu 4 października 2011 r. (k. 24), wobec czego tygodniowy termin, o którym mowa w art. 394 § 2 k.p.c., upływał z dniem 11 października 2011 r.

W dniu 12 października 2011 r. powód złożył do Sądu Apelacyjnego pismo z wnioskiem o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu (k. 25 – 26). Sąd Apelacyjny uwzględnił wniosek i postanowieniem z dnia 21 października 2011 r. ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu w postępowaniu zażaleniowym (k. 27), po czym zwrócił się do Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Ł. o wyznaczenie radcy prawnego. W dniu 7 listopada 2011 r. wpłynęło pismo informujące o ustanowieniu pełnomocnika w osobie radcy prawnego R. S. (k. 29). Po otrzymaniu tego pisma Sąd Apelacyjny z urzędu doręczył radcy prawnemu R. S. odpis postanowienia z dnia 6 września 2011 r. z uzasadnieniem. Pełnomocnik powoda potwierdził odbiór tej przesyłki w dniu 14 listopada 2011 r., a w dniu 21 listopada 2011 r. wniosek do Sądu Apelacyjnego zażalenie.

Uszło uwagi zarówno Sądu Apelacyjnego, jak i pełnomocnika zażalącego, że nie było podstaw do doręczania z urzędu ustanowionemu pełnomocnikowi odpisu postanowienia z dnia 6 września 2011 r. Zgodnie z art. 124 § 2 k.p.c., w razie ustanowienia adwokata lub radcy prawnego na wniosek zgłoszony przed

upływem terminu do wniesienia zażalenia, dla którego sporządzenia ustawa wymaga zastępstwa prawnego przez adwokata lub radcę prawnego, sąd doręcza ustanowionemu adwokatowi lub radcy prawnemu odpis postanowienia z urzędu, a termin do wniesienia zażalenia na postanowienie biegnie od dnia jego doręczenia pełnomocnikowi. W niniejszej sprawie przepis ten nie miał zastosowania, ponieważ wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu został złożony już po upływie terminu do wniesienia zażalenia, termin ten bowiem upłynął z dniem 11 października 2011 r. Doręczenie pełnomocnikowi odpisu zaskarżonego postanowienia nie miało więc znaczenia dla biegu terminu do wniesienia zażalenia.

W zaistniałej sytuacji pełnomocnik, ustanowiony po upływie terminu przewidzianego w art. 394 § 2 k.p.c., powinien złożyć wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia (art. 168 § 1 k.p.c.). Skoro tego nie uczynił, wniesione przez niego zażalenie ulega odrzuceniu.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. odrzucił zażalenie i oddalił wniosek pełnomocnika o przyznanie mu od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, ponieważ przez zaniechanie złożenia wniosku o przywrócenie terminu ustanowiony dla żalącego pełnomocnik w istocie nie udzielił mu oczekiwanej pomocy prawnej. Mając na uwadze szczególnie trudną sytuację życiową i materialną żalącego, Sąd Najwyższy na zasadzie art. 102 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. nie obciążył go kosztami postępowania zażaleniowego.